

Zet naar Duits voorbeeld ontwikkelingsbank op

Nederland plaatst zich aan de zijlijn in Europa nu alle andere landen al ontwikkelingsbank hebben en onderling samenwerken

Jeroen Kremers

Afgelopen zomer heb ik voor ministers Kamp en Dijsselbloem het Nederlands Investerings Agentschap (NIA) uit de grond gestampt. Dit gaat investeringsprojecten aandragen voor het Europese Juncker-fonds, dat gunstige voorwaarden biedt voor investeringen om de Europese economie te stimuleren. Voor Nederland moet een investeringsimpuls van € 14 mrd de ambitie zijn.

Inmiddels is er een pijnlijke van potentiële projecten van € 10 mrd, zoals grootschalige vergroening van de economie, innovatie en mkb, spoorverbindingen in grensgebieden en breedband in landelijk gebied. Zonder het NIA en het Juncker-fonds zullen deze maatschappelijk belangrijke investeringen niet tot stand komen. De pijnlijke moet worden uitgebreid. Alleen met een stevige inspanning kan dat lukken. De provincies en grote steden doen enthousiast mee.

Maar om dit werkelijk tot een succes te maken is meer nodig. Mijn advies is een Nederlandse ontwikkelingsbank op te richten. Daar is wat meer tijd voor nodig, maar het is niet minder urgent. Het is belangrijk voor de toegang tot het Juncker-fonds, maar ook breder voor de Nederlandse economie. De taak van die instelling is maatschappelijk relevante Nederlandse bedrijven en projecten te stimuleren en mee te financieren waar private marktpartijen het alleen niet kunnen. Bijvoorbeeld omdat de looptijd van financiering te lang is of de (beleids)onzekerheid te groot. Aanvullend, om private financiering aan te moedigen.

Alle landen behalve Nederland hebben zo'n instelling. Onderling en met de EIB en de Europese Commissie werken zij nauw samen bij nieuwe, maatschap-

ILLUSTRATIE: HEIN DE KORT VOOR HET FINANCIEELE DAGBLAD

Logisch om ook hier financiering van bedrijven niet binnen ministeries te zetten maar op afstand

pelijke uitdagingen en complexe investeringsopgaven. Nederland plaatst zich zo aan de zijlijn.

In zijn reactie aan de Tweede Kamer kondigt minister Kamp aan de doorontwikkeling van het NIA te gaan onderzoeken tot een zelfstandige instelling met een eigen instrumentarium, geïnspireerd door de British Business Bank (BBB). Zo zou bundeling kunnen plaatsvinden van de nu nog bij allerlei overheden versnipperde financieringsinstrumenten. De provincies, grote steden

en vakministeries staan daar positief tegenover. Ook de positionering van de Bank Nederlandse Gemeenten en de Nederlandse Waterschapsbank kan worden meegewogen.

Bundeling is zeker nodig. De BBB levert echter alleen mkb-financiering. In Nederland moet de nieuwe instelling een veel breder bereik krijgen, inclusief bijvoorbeeld grootschalige investering in duurzaamheid en vergroening van de Nederlandse economie. Dat is ook de oproep van de motie Samsom, Buma en

Pechtold waar de minister positief op wil inspelen.

Maar we kunnen wel de goede dingen van de BBB overnemen. Het is een 100% publieke organisatie met een puur publieke missie. Juist bij besteding van publieke middelen voor financiering van private bedrijven moet vermenging van publieke en private invloeden worden voorkomen. Minister Kamp vraagt verzekeraars en pensioenfondsen hoe hun organisatie (NLID) staat ten opzichte van het NIA. Ik zou zeggen: net als alle andere financiers, op gepaste afstand. Daar zal de ACM net zo over denken.

Ten tweede heeft de BBB een solide governance, met een onafhankelijke raad van commissarissen en topkwaliteits transparantie. Het is logisch om ook in Nederland de financiering van individuele bedrijven niet binnen ministeries te zetten maar op afstand. Zo is dat ook geregeld bij de ACM, AFM en DNB. Medeverantwoordelijkheid van het ministerie van Financiën ligt voor de hand, om toe te zien op bedrijfseconomische en inhoudelijke discipline (financiering alleen waar de markt tekortschiet). Zo is het al geregeld bij de exportkredietverzekering en -investeringsgaranties.

Vandaar mijn advies om inspiratie te zoeken bij Duitsland, het economisch anker van Europa waarmee Nederland veel meer infrastructuur en handelsbelang gemeen heeft. Het Duitse KfW is internationaal de meest vooraanstaande publieke ontwikkelingsinstelling. KfW wil graag samenwerken met een nieuwe Nederlandse instelling, en voldoet ter inspiratie aan alle bovenstaande criteria.

Jeroen Kremers is voormalig RBS-bankier en IMF-bestuurder en heeft voor de ministers Kamp en Dijsselbloem onderzoek gedaan naar een ontwikkelingsbank.